

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

שבת דף קנד.

האם חייב על לאו דמחמר בשוגג או במזיד, אליבא דהאמוראים דלהלן?

במזיד האם חייב סקילה	בשוגג האם חייב חטאת	לסתמא דגמרא (לעיל עמוד ב')	
		לרמי בר חמא	לרבי
חייב	חייב	לרמי בר חמא	לרבי
פטור	פטור	לרבי	זביד
חייב	פטור	לרמי בר חמא	
פטור	פטור	לרבי	
פטור	פטור	בשם ר' יוחנן	

שבת דף קנד:

היתה בהמתו טעונה זכוכית, מה יעשה?

בכלים שאינם ראויים - ככלי הקזה	בכלים הראויים לשבת	כשיש הפסד בשבירתן
מביא כרים וכסתות ומתיר השקי ¹	נוטל את הכלים עצמם בידיו	כשאין הפסד (-בכולסא)
מתיר את החבלים והשקין נופלין אע"פ שמשתברים		

העושה סוכתו באילן, מה דינה, והאם אפשר לפשוט ממשנה זו מה דין שימוש בצדדי אילן?²

האם אפשר להוכיח דין צדדים	מה הדין	שתיים בידי אדם ואחת באילן
לעולם צדדין מותרים ומיירי שעשה מהאילן עצמו דופן ³	לת"ק: כשרה ואין עולין לה ביו"ט לר"מ: כשרה ועולין לה ביו"ט	שלוש בידי אדם וא' באילן
לא דמיירי בגואזא פרסכנא ⁴	כשרה ועולין לה ביו"ט	

¹ ומבואר בגמ', דדוקא אם הם שקים קטנים, שיכול אח"כ לשמוט הכרים והכסתות מתחת השקים, דבלא זה אסור משום שמבטל כלי מהיכנו. אכן אם יש צער לבהמה להרימם עליה, הוא תלוי במחלוקת אי צער בעלי חיים דאורייתא או דרבנן, דאי הוי דאורייתא מותר לבטל כלי מהיכנו בשביל זה, ואי דרבנן לא.

² דהנה, נחלקו רבה ואב"י מה הדין להשתמש בצדדי אילן, דלרבה מותר להשתמש ולאב"י אסור.
³ בהו"א העמידה הגמ' את המשנה באופן שנתן קנים בתוך האילן ועליהם עשה את הדופן שמונח הסכך עליה, והנה כשמשתמש להשים דברים על הסכך (שכך היתה דרכם), הרי הוא משתמש בצדדי אילן. והבינה הגמ', שזה הטעם שאמרה המשנה (בסוכה, וכן דעת ת"ק בתוספתא) שאין עולים לסוכה זו ביו"ט, כדי שלא ישתמש אפי' בצדדי האילן - וש"מ דצדדין אסורין כאב"י. ודוחה הגמ', לעולם אימא לך דמותרים, ומיירי שכפף ענפי שני אילנות וקשרם זה בזה ועשה מהם דופן, ונתן את הסכך עליהם, וכשמשתמש בסכך חשוב משתמש באילן עצמו דלכו"ע אסור.

⁴ הוקשה לגמ', דאם מעמידים את הרישא בכה"ג שעשה דופן מן האילן עצמו, אי"כ איך אפשר להבין את הסיפא שאמרה שעולין בה ביו"ט, הרי יש לחוש שיניח כליו על הסכך ומשתמש באילן. אלא שאומרת הגמ', דקושיא זו קשה גם על אב"י דס"ל דצדדין אסורין גם לפי האוקימתא דלעיל של אב"י עצמו (בקושיתו) שמיירי שחקק באילן ולא משתמש באילן עצמו אלא בצדדיו, דקשה איך משתמש בצדדין - הא צדדין אסורים. וא"כ על כרחך לאוקמי ב"גואזא פרסכנא" - דהיינו אילן שיש לו הרבה ענפים שיוצרים דופן טבעית גם בלא שיעשה שום מעשה, ומיירי היכא שלא נתן את הסכך עליו - ולכן עולין לה ביו"ט. [והקשה רש"י, דאם על כרחך מיירי שלא נתן את הסכך

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

שבת דף קנד:

העושה שתי דפנות בידי אדם ודופן אחת שלישית באילן, במה נחלקו בזה התנאים דלהלן?

אליבא דרבא ²	אליבא דאביי ¹	
צדדין או צידי צדדין אסורים	צידי צדדין ³ אסורים	למשנה בסוכה, ולת"ק דתוספתא
צדדין או צידי צדדין מותרים ⁴	צידי צדדין מותרים	לר"ש בן אלעזר משום ר"מ בתוספתא

על גביו, א"כ למה צריך להעמיד באילן מיוחד שיוצר דופן טבעית וכנ"ל, גם בכל אילן יהיה מותר כיון שלא משתמש בו. ותירץ, דכיון שכשרה סוכה בג' דפנות, ודאי לא היה טורח לעשות דופן מאילן אם לא שבא להעמיד עליה את הסכך, וא"כ כיון שכאן על כרחך מיירי שלא העמיד עליה את הסכך, הרי שגם מיירי באופן שלא טרח לעשות את הדופן הרביעית הזו, והיינו באילן שיש לו דופן טבעית שאין טורח בעשייתה.

¹ אביי לשיטתו ס"ל דלכו"ע צדדין אסורין, ואינו רוצה להעמיד את דבריו במחלוקת תנאים, ולכן מעמיד את מחלוקתם בכדלהלן.

² רבא ס"ל שאין חילוק בין צדדין לצידי צדדין, ומי שאוסר בצדדין אוסר גם בצידי צדדין. וכן להיפך, מי שמתיר בצידי צדדין מתיר גם בצדדין.

³ עד עתה נקטנו בפשיטות שגם באופן שיש קנים חקוקים באילן שמהם עשה את הדופן, ועל הדופן הזו נתן את הסכך - שאם משתמש בסכך משתמש בצדדי האילן. ועתה אביי מפרש לא כך, וס"ל שזה נקרא צידי צדדין, אלא שאליבא דמשנתנו גם באופן זה אסור. ואילו אליבא דר"מ בצידי צדדין מותר.

⁴ ולפירוש רבא מחלוקת אביי ורבה מה דין בצדדי אילן, היא מחלוקת תנאים.